гр. София 1756, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12
Тел.: 02 810 00 71; ЕИК: 175804945, Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изх.№ 26-БП-ОПРР/30.07.2025 г.

ДО:
Г-ЖА ЮРА ВИТАНОВА
ЗАМ.-МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

КОПИЕ ДО:
Г-ЖА АСЯ СТАНКОВА
ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ"

ОТНОСНО: ПРЕДЛОЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОЦЕДУРА BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ”

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМ.-МИНИСТЪР,

Нашата асоциация е най-сериозната неправителствена организация на консултантите по европейски програми, работеща вече 15 години. В БАКЕП е съсредоточен значим експертен потенциал и колеги с опит както в разработването, оценката и управлението на проектите на бенефициентите, така и на самите оперативни програми.

БАКЕП винаги е помагала на Управляващите органи за взимане на правилни решения. Нашите експерти са с десетки години опит в планирането, подготовката и изпълнението както на проекти, така и на цялостни процедури за бизнеса. Затова считаме, че можем да бъдем много полезни и на Вас като ви предложим обективни, законосъобразни и безкористни решения.

С настоящото писмо отправяме предложения във връзка с оптимизиране и ускоряване на процеса по изпълнение на процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“, тъй като в хода на изпълнението на проектите по процедурата възникнаха редица проблеми, които затрудняват бенефициентите и създават значителна административна тежест, а именно:

1. **Счетоводна отчетност на проектите**

При отчитане на разходите от бенефициентите се изисква да предоставят счетоводни извлечения, при които да се проследи разходът по договора за финансиране в частта за БФП и частта за собствено финансиране.

Разделянето на разхода по компоненти „безвъзмездна финансова помощ (БФП)“ и „собствено финансиране (СФ)“ **в счетоводните извлечения не е счетоводно обосновано**. Причината е, че не съществуват отделни счетоводни събития или фактури за всяка от тези части. Такова разделение би

представлявало изкуствено разделяне, което не съответства на реалното протичане на стопанските операции и би усложнило необосновано счетоводния процес.

Разходите се осчетоводяват в пълния им размер съгласно приложимите счетоводни стандарти, като това не противоречи на принципа за водене на аналитична счетоводна отчетност за всички разходи и плащания по проекта. Изискването за обособеност се изпълнява чрез отделни счетоводни сметки и нива на аналитичност, без необходимост от изрично разпределение по източници на финансиране в самите счетоводни извлечения.

Допълнително, информацията за пропорцията между БФП и СФ се отразява във финансовите отчети, подавани в ИСУН, чрез структурирани таблични форми, предназначени именно за тази цел. Следователно, налагането на изискване за дублиране на тази информация и в счетоводните документи е ненужно и административно неоправдано.

Изискването особено много затруднява големите предприятия например, които обичайно разчитат на интегрирани ERP системи от висок клас, като **SAP**, за управлението на своите счетоводни и финансови потоци. Тези системи са структурирани така, че да отразяват реални бизнес процеси, да осигуряват проследимост и точност в осчетоводяването, както и да гарантират съответствие с националното и международно счетоводно законодателство.

Изискването за **разделяне на всеки разход по два компонента – част от БФП и част от собствено финансиране**, създава значителни затруднения в среда като SAP поради следните причини:

1. **Разходите се осчетоводяват като единен запис** – при получаване на фактура и последващо осчетоводяване, SAP третира разхода като едно цяло, свързано с конкретен договор, бюджетна позиция и функционален обект. Разделянето на този запис на два елемента (БФП и собствен принос) не е присъщо за стандартните SAP процеси и изисква ръчна намеса или изграждане на допълнителни вътрешни правила и процедури.

2. **Налагат се изкуствени операции и вътрешни трансакции** – за да се отрази технически изисканото разделяне, организациите често прибягват до симулиране на двойно осчетоводяване или създаване на "огледални" вътрешни разходи, които нямат реална стойност за управлението, но се налагат само с цел съответствие с формалното изискване на СНД. Това натоварва счетоводните екипи, създава риск от несъответствия и води до загуба на проследимост.

3. **Допълнителна административна тежест и увеличени разходи** – в практиката на предприятията това изискване налага ангажиране на допълнителен човешки ресурс, често с висока експертиза, за да се гарантира правилното разпределение. В определени случаи се налагат дори ИТ промени в SAP системата, свързани с допълнителна конфигурация или разработка, което води до извънредни разходи.

Допълнително и не на последно място, такова изискване не се налага по силата на регулаторна уредба. Предвид изложеното, настойчиво молим УО да възприеме подхода на останалите УО на програмите, финансиране чрез ЕФСУ, за да не се обременяват излишно бенефициентите с ненужни счетоводни операции и допълнителна административна тежест.

2. **Специално обособена сметка по проекта.**

Изискването за специално обособена сметка по проекта, по която УО да превежда безвъзмездната помощ е напълно ненужно. Това се изискваше преди доста години и от други управляващи органи, но основният смисъл бе да не се генерира под никаква форма печалба от безвъзмездните средства, а в нова сметка по-лесно може да се проследява лихвата, върху БФП, преведена като авансова сума по ДБФП. Към момента такова изискване не е необходимо, защото лихвите по депозитните сметки са нулеви, а съгласно правилата за изпълнение на инвестициите, финансирани чрез НПВУ, авансово плащане не се превежда към изпълнителите, помощта се възстановява на база на реално извършени разходи, т.е. няма как да се начисляват лихви върху „бъдещи средства“.

В този смисъл, предлагаме това изискване залегнало в Договорите да отпадне.

3. **Ускоряване на процеса по сключване на договори с под-изпълнители в рамките на проектите**

Както знаете, в рамките на проектите за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, е необходимо първо да бъдат разработени и съгласувани по надлежния ред технически проекти съгласно ЗУТ. В съгласувателният процес на тези проекти участват множество институции, като електроразпределителните компании, ВиК дружествата, газоразпределителните компании, ГД ПБЗН, РИОСВ, РДНСК и др. Преди да бъде съгласуван съответния технически проект и да бъде издадено разрешение за строеж по надлежния ред, изпълнителите по ДБФП не искат да поемат риск за предварително обявяване на обществените поръчки, тъй като в хода на съгласуване, може да се наложи извършване на промени в проектната документация, респективно изменение на техническите спецификации – част от тръжните документи.

В тази връзка, отправяме към Вас молба, в качеството на ресорно министерство, да изискате от компетентните институции, ангажирани в процеса на съгласуване на техническите проекти съгласно ЗУТ, да ускорят издаването на съответните становища/разрешителни, за да може изпълнителите на инвестициите в рамките на проектите да успеят да изберат изпълнителите на СМР/доставки и да изпълнят предвидените дейности в оставащия кратък срок за приключване и отчитане на ДБФП, финансирани от НПВУ.

Бихме желали да Ви уверим, че тези наши предложения биха били от полза и за бъдещи процедури, по които се предвижда финансиране на големи предприятия и МСП, каквито предстоят да бъдат обявени или по които предстои да бъдат сключени договори за предоставяне на БФП с финансиране от Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.

Също така, бихме желали да ви уверим също, че в лицето на БАКЕП винаги ще намерите конструктивен и работещ партньор, чиито цели са пълното и законосъобразно усвояване на средствата от ЕС.

гр. София, 30.07.2025 г.

Оставам с уважение,

Kristina Hristova Tsvetanska
Digitally signed by Kristina Hristova Tsvetanska
Date: 2025.07.30 10:09:17 +03'00'

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА
Председател на УС на БАКЕП